

บทความวิจัย (Research Article)

กลวิธีการแปลคำสแลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันใน Netflix

Translation Strategies Used in Translating Slang Expressions from English into Thai in Netflix American Teen Movie Subtitles

ราชวดี ไสยะอาด และอัสมา ทรรชนะมีลาภ*

Rachawadee Saisa-Ard and Asama Tasanameelarp*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำสแลงโดยรวม (Translation Strategies) และกลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะ (Translation Procedures) จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันใน Netflix ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2565 รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 เรื่อง การวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดกลวิธีการแปลโดยรวมของ Newmark (1988) และกรอบแนวคิดกลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะ รวบรวมโดย สัตยวี สายบัว (2525) สุพรรณิ ปิ่นมณี (2549) และ Baker (1992) ผลการวิจัยพบคู่แปลคำสแลงทั้งหมดจำนวน 335 คู่แปล โดยพบกลวิธีการแปลโดยรวมที่นักแปลนิยมใช้ทั้งหมดจำนวน 6 กลวิธี เรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การแปลตรงตัว (ร้อยละ 74) การแปลสื่อความ (ร้อยละ 14) การแปลแบบถอดความ (ร้อยละ 7) การไม่แปล (ร้อยละ 4) การแปลเสรี (ร้อยละ 1) และการแปลแบบสำนวน (ร้อยละ 1) ส่วนกลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะที่นักแปลเลือกใช้ พบทั้งหมดจำนวน 6 กลวิธี เรียงลำดับจากกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุดถึงกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเทียบคู่คำสแลง (ร้อยละ 57) การเทียบคู่ความหมายอ้างอิง (ร้อยละ 19) การใช้คำสแลงเพื่อปรับภาษาแบบลดความรุนแรง (ร้อยละ 16) การตัดความ (ร้อยละ 4) การใช้คำอื่น (ร้อยละ 4) และการทับศัพท์ (ร้อยละ 1) ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า นักแปลให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดทั้งความหมายประจำรูปคำและความหมายตามบริบทของคำสแลง โดยเลือกใช้กลวิธีการแปลตรงตัวในการเทียบคู่คำสแลง เพื่อให้ผู้รับชมภาพยนตร์เข้าใจเจตนาและอารมณ์ของตัวละครในการใช้คำสแลงในภาษาต้นฉบับมากที่สุด นอกจากนี้ หากคำสแลงต้นฉบับเป็นคำสแลงที่มีความหมายหายากหาย นักแปลแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการใช้คำอื่นหรือตัดความ เพื่อให้คำแปลมีความหมายเป็นกลางและสุภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล คำสแลง บทบรรยายใต้ภาพยนตร์

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of Songkla University, Surat Thani 84000

*Corresponding author; email: rachawadee.s@psu.ac.th

(Received: 18 January 2024; Revised: 17 April 2024; Accepted: 4 June 2024)

DOI: <https://doi.org/10.14456/psruhss.2024.44>

Abstract

This study aims to analyze translation strategies and translation procedures used in translating English slang expressions into Thai in nine Netflix American teen movie subtitles during the years 2017 - 2022. Translation strategies proposed by Newmark (1988) and translation procedures in translating slang expressions proposed by Pinmanee (2006), Saibua (1982) and Baker (1992) were used to analyze the data. There were 335 English slang expressions found in the study. The results showed that the translators used six translation strategies: faithful translation (74%), communicative translation (14%), semantic translation (7%), non-translation (4%), free translation (1%) and idiomatic translation (1%) respectively. Besides, six translation procedures used by the translators were found in the study: slang for slang (57%), referential meaning equivalence (19%), slang reprimanding with euphemism (16%), omission (4%), euphemism (4%) and transliteration (1%). The results of the study indicate that the translators try to maintain the meaning of slang expressions as well as the context of using those slang expressions by applying faithful translation and using slang for slang in order to make an equivalent effect on target language readers. In addition, the translators normally use more polite words or omit to translate when they encounter offensive slang expressions.

Keywords: Translation strategies, Slang expressions, Movie subtitles

บทนำ

ปัจจุบัน การรับชมภาพยนตร์ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Disney+ Hotstar Netflix Amazon Prime Video Viu WeTV HBO ฯลฯ เป็นวิธีรับชมภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมสูง เนื่องจาก ผู้บริโภคมีอิสระในการเลือกรับชมภาพยนตร์ที่หลากหลายในวันและเวลาที่ต้องการ รวมถึงเลือกรับชมย้อนหลังได้ตามสะดวก ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ และสมาร์ตทีวี เป็นต้น ผลสำรวจโดยบริษัท มาร์เก็ตแมทริกซ์ เอเชีย จำกัด พบว่า ในปี 2563 รายได้จากการรับชมภาพยนตร์และวิดีโอผ่านช่องทางออนไลน์ ในประเทศไทยมีมูลค่าถึง 38,003 ล้านบาท (ไทยรัฐออนไลน์, 2565) ซึ่ง Netflix เป็นช่องทางออนไลน์ในการรับชมภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมสูงสุด และสามารถครองตลาดช่องทางออนไลน์ในการรับชมภาพยนตร์ในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2566, อ้างถึงใน พีพีทีวีออนไลน์, 2566) เนื่องจาก ผู้บริโภคสามารถรับชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่หลากหลายด้วยบทบรรยายได้ภาพยนตร์ภาษาไทย หรือบทพากย์ไทยในบางรายการ การเติบโตของช่องทางออนไลน์ในการรับชมภาพยนตร์นี้ ทำให้เกิดความต้องการการแปลบทบรรยายได้ภาพยนตร์จากภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การแปลบทบรรยายได้ภาพยนตร์ต้องอาศัยประสบการณ์และความสามารถในการแปลของนักแปล เนื่องจากการแปลบทบรรยายได้ภาพยนตร์นั้น นอกจากนักแปลต้องถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปลได้อย่างครบถ้วนและถูกหลักภาษา นักแปลต้องถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครสู่ภาษาฉบับแปลด้วย (โชติกา เศรษฐธัญการ, 2564; โชติกา เศรษฐธัญการ และอัญชลี วงศ์วัฒนา, 2565) กล่าวคือ สามารถทำให้ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์ฉบับแปลได้อารมณ์เช่นเดียวกับผู้รับชมภาพยนตร์ต้นฉบับ โดยนักแปลต้องมีความรู้ความสามารถในภาษาต้นฉบับและฉบับแปลในระดับดี รวมถึงมีความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับ (พุทธชาติ ลิ้มศิริเรืองโร, 2563) เพื่อสามารถตีความความหมายของคำหรือสำนวนที่ปรากฏเฉพาะในวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับได้ นำไปสู่การเลือกใช้คำในภาษาฉบับแปลได้อย่างเหมาะสมและเทียบเคียงกับต้นฉบับได้

คำสแลง เป็นคำที่ปรากฏจำเพาะในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง โดยเป็นการนำคำพูดปกติมาสื่อความหมายเชิงสแลงตามบริบทเมื่อนำคำคำนั้นไปใช้ หรือเป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่ที่มีลักษณะแปลกพิเศษ เพื่อให้เกิดภาพพจน์แปลกใหม่ (สุดาพร ลักขณินาวิน, 2525; The Oxford Encyclopedic English Dictionary, 1991) เช่น ภาษาสแลงในสื่อสิ่งพิมพ์ ภาษาสแลงที่ใช้สื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) และ ตี๊กต็อก (TikTok) หรือภาษาสแลงของวัยรุ่น โดยมักเป็นคำที่นิยมใช้ในระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น การแปลคำสแลงซึ่งเป็นลักษณะภาษาที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มและวัฒนธรรม นักแปลจึงต้องหาวิธีการที่เหมาะสมในการบอกเล่าสิ่งที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่เคยปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปล การแปลบทบรรยายใต้ภาพยนตร์ในช่องทางออนไลน์ มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่และเวลา โดยบทบรรยายใต้ภาพยนตร์ต้องมีความสัมพันธ์กับภาพและเสียงของตัวละคร โดยมีความยาว 35 ตัวอักษรต่อบรรทัด แสดงอยู่บนหน้าจอครั้งละ 2 บรรทัด ภายในระยะเวลา 7 วินาที (Netflix, 2023) จึงเป็นความท้าทายของนักแปลในการถ่ายทอดคำสแลงจากภาษาต้นฉบับที่มีความหมายเฉพาะกลุ่มและเฉพาะวัฒนธรรม สู่อ่านฉบับแปลในพื้นที่จำกัดได้

ปัจจุบันยังมีการรวบรวมแนวทางการแปลคำสแลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยค่อนข้างน้อย โดยงานวิจัยในประเทศไทยส่วนใหญ่ที่ผ่านมา (จักริน จุลพรหม, 2564; นริศรา ยศปัญญา และคณะ, 2566) ศึกษาการสร้างคำสแลง ความหมายของคำสแลง และการใช้คำสแลงในบริบทต่าง ๆ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลคำสแลง (ชนัญชิตา เถาว์ลย์, 2564; โชติกา เศรษฐธัญการ และอัญชลี วงศ์วัฒนา, 2565; โชติกา เศรษฐธัญการ, 2564; นันทวัฒน์ เนตรเจริญ และสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ, 2557; พันศักดิ์ อัครวงศ์เกษม, 2558) มักเป็นงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีการแปลคำต้องห้าม จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยทั้งในนวนิยายและบทบรรยายใต้ภาพยนตร์ โดยรวมลักษณะของคำสแลงอยู่ในประเภทหนึ่งของคำต้องห้าม ซึ่งเป็นการใช้คำสแลงในบริบทการสบถเท่านั้น โดยผลการวิจัยการแปลคำสแลงในบริบทการสบถ ในงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีการแปลคำต้องห้าม ของโชติกา เศรษฐธัญการ (2564) พบว่า นักแปลหลีกเลี่ยงการเทียบคู่คำสแลงสบถที่มีความหยาบคาย โดยเลือกใช้คำในภาษาฉบับแปลให้สุภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นการเลือกใช้กลวิธีการแปลคำสแลงในบริบทการสบถของนักแปลเท่านั้น จึงไม่อาจครอบคลุมกลวิธีการแปลคำสแลงที่ไม่ใช่คำสบถ หรือใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลวิธีการแปลที่นักแปลเลือกใช้ในการแปลคำสแลงในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อรวบรวมและนำเสนอกลวิธีการแปลคำสแลงที่นักแปลนิยมเลือกใช้ได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น โดยรวบรวมคำสแลงจากบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันประเภทเบาสมอง (American Teen Romantic Comedy Movies) ในช่องทางออนไลน์ Netflix ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2565 จำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง โดยผู้วิจัยค้นหาคำสแลงในทุกบริบทการใช้คำสแลง ตามกรอบการสร้างคำสแลงและลักษณะของคำสแลงของ Flexner (1975) ร่วมกับค้นหารายการและความหมายของคำสแลงผ่าน Cambridge Dictionary (2023)

ในส่วนของการวิเคราะห์กลวิธีการแปล งานวิจัยนี้นำกรอบแนวคิดกลวิธีการแปล 2 กระบวนการในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลที่นักแปลเลือกใช้ ได้แก่ 1) กลวิธีการแปลโดยรวม (Translation Strategies) และ 2) กลวิธีการแปลเฉพาะ (Translation Procedures) ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดกลวิธีการแปลโดยรวมรวบรวมโดย Newmark (1988) ในการอธิบายจุดประสงค์ในการแปลของนักแปล เพื่อสะท้อนให้เห็นว่านักแปลมีจุดประสงค์ต้องการให้บทแปลมีลักษณะใกล้เคียงกับต้นฉบับ หรือเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ได้นำกรอบแนวคิดกลวิธีการแปลเฉพาะ ในการวิเคราะห์การแก้ปัญหาการแปลเฉพาะจุดของนักแปล ในกรณีที่นักแปลไม่สามารถแก้ปัญหาการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลโดยรวมได้ นักแปลมักจะเลือกใช้กลวิธีการแปลเฉพาะร่วมด้วย

(โชติกา เศรษฐธัญการ, 2564) เพื่อแก้ปัญหาการแปลระดับคำ วลี หรือประโยคย่อย โดยผู้วิจัยได้รวบรวมกลวิธีการแปล คำสแลงเฉพาะตามกรอบแนวคิดการแปลคำสแลงและการปรับบทแปลระดับคำและระดับโครงสร้างของสัญญาณ สายบัว (2525) การแปลสิ่งที่ไม่เป็นที่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาแปลตามกรอบแนวคิดของสุพรรณิ ปิ่นมณี (2549) และกลวิธีการแปลเฉพาะของ Baker (1992) ในการวิเคราะห์การแปลคำสแลงเฉพาะในงานวิจัยนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกัน
2. เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คำสแลง (Slang Expressions) หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่สร้างขึ้นเป็นพิเศษ มักใช้เฉพาะกลุ่มในโอกาสที่ไม่เป็นทางการ และมีระยะเวลาใช้ไม่นาน (สุตาพร ลักษณะียนาวิน, 2525; The Oxford Encyclopedic English Dictionary, 1991)
2. กลวิธีการแปลโดยรวม (Translation Strategies) หมายถึง ลักษณะการแปลที่นักแปล ถ่ายทอดความหมายจากสารต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปล โดยมักพิจารณาจากความมุ่งหมายเดิมของสารต้นฉบับและความมุ่งหมายของนักแปล (สัญญาณ สายบัว, 2525; Newmark, 1988)
3. กลวิธีการแปลเฉพาะ (Translation Procedures) หมายถึง วิธีการแก้ปัญหาการแปลเฉพาะจุด (Munday, 2012)
4. คู่แปล (Translation Equivalence) หมายถึง คู่แปลภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้ ในที่นี้ หมายถึง ภาษาต้นฉบับอังกฤษและภาษาฉบับแปลไทย (โชติกา เศรษฐธัญการ, 2564)

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

คู่แปลคำสแลงภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ปรากฏพบในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันประเภทเบาส่มองในช่องทางออนไลน์ Netflix ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2565 จำนวน 9 เรื่อง เนื่องจากภาพยนตร์วัยรุ่นมักมีตัวละครหลักเป็นวัยรุ่น ซึ่งมีแนวโน้มในการใช้คำสแลงในการสนทนาค่อนข้างสูง โดยในจำนวนภาพยนตร์ทั้ง 9 เรื่อง พบคู่แปลคำสแลงทั้งหมด 335 คู่แปล ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนคู่แปลคำสแลงที่พบในภาพยนตร์ทั้ง 9 เรื่อง

ที่	ชื่อภาพยนตร์	จำนวนคู่แปล
1.	#RealityHigh (Lebrija, 2017) แปลโดย ก้องตะวัน แสงมา	45
2.	The Kissing Booth (Marcello, 2018) แปลโดย ศิริกมล เขมรัตน์อุตมลาภ	80
3.	After (Gage, 2019) แปลโดย เมธ คุรงคเวโรจน์	22
4.	Tall Girl (Stewart, 2019) แปลโดย นวลักษณ์ (ไม่ระบุนามสกุล)	27
5.	All The Bright Places (Haley, 2020) แปลโดย กมลรัตน์ ชูติเชาว์กุล	20
6.	Work It (Terruso, 2020) แปลโดย นันทพร อนุชิตต์สกร	11

ที่	ชื่อภาพยนตร์	จำนวนคู่แปล
7.	Moxie (Poehler, 2021) แปลโดย นัฐ วงศ์ศักดิ์ภักดี	40
8.	He's All That (Waters, 2021) แปลโดย รัชพล ศิลปี	26
9.	Senior Year (Hardcastle, 2022) แปลโดย วรวิญญู ไชยพล	64
รวม		335

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการออกแบบเครื่องมือในรูปแบบตารางจากงานวิจัยเรื่องการศึกษากลวิธีการแปล คำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อผลิตบทบรรยายภาพยนตร์ ของโชติกา เศรษฐธัญการ (2564) เพื่อใช้สำหรับการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 2 ตัวอย่างตารางเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ชื่อภาพยนตร์: Work It (2020)				
คำสแลงในบทบรรยายภาพยนตร์		กลวิธีการแปล	กลวิธีการแปลเฉพาะ	
ที่	ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	ฉบับแปลภาษาไทย	โดยรวม	
1.	Dope!	เจ๋ง	การแปลตรงตัว	การเทียบคู่คำสแลง
2.	Why don't you mind your damn business?	ทำไมเธอไม่จูนเรื่องของตัวเองล่ะ	การไม่แปล	การตัดความ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. บรรจุบทบรรยายใต้ภาพยนตร์ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย จากช่องทางรับชมภาพยนตร์ออนไลน์ Netflix ลงคอมพิวเตอร์ของผู้วิจัย
2. เปิดภาพยนตร์เสียงภาษาอังกฤษพร้อมเปิดบทบรรยายภาษาอังกฤษ เพื่อเทียบเคียงบทบรรยายภาษาอังกฤษที่บรรจุลงคอมพิวเตอร์
3. เปิดภาพยนตร์เสียงภาษาอังกฤษพร้อมเปิดบทบรรยายภาษาไทย เพื่อเทียบเคียงบทบรรยายภาษาไทยที่บรรจุลงคอมพิวเตอร์
4. ค้นหาคำสแลงตามกรอบการสร้างคำสแลงและลักษณะของคำสแลงของ Flexner (1975) ร่วมกับค้นหารายการและความหมายของคำสแลงผ่าน Cambridge Dictionary (2023)
5. ค้นหาคู่แปลคำสแลงจากบทบรรยายภาษาไทย โดยตรวจสอบความสอดคล้องกันของบทบรรยายคำสแลงภาษาไทยกับคำพูดของตัวละครต้นฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

บทความวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แนวทางในการดำเนินการวิจัยจากบทความวิจัยเรื่อง “กลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อผลิตบทภาพยนตร์” (โชติกา เศรษฐธัญการ, 2564) ซึ่งได้นำเสนอการวิเคราะห์กลวิธีการแปลโดยรวมและกลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์ สำหรับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์กลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมโดยใช้กรอบแนวคิดกลวิธีการแปลโดยรวมของ Newmark (1988) เพื่อหาจุดประสงค์ของนักแปลในการแปลแต่ละครั้งว่าต้องการให้บทแปลมีลักษณะใกล้เคียงกับต้นฉบับหรือเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล โดยแบ่งออกเป็น 2 แนวทางการแปล ได้แก่ แนวทางที่ 1 คือ การแปลที่มีจุดประสงค์เพื่อรักษารูปแบบของความหมายและโครงสร้างภาษาให้ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ ประกอบไปด้วยกลวิธีการแปล 2 กลวิธี ดังนี้

1) การแปลตรงตัว (Faithful Translation) คือ การแปลภาษาฉบับแปลให้ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุดทั้งในด้านความหมายและโครงสร้างภาษา ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาฉบับแปล

2) การแปลแบบถอดความหมาย (Semantic Translation) คือ การแปลภาษาฉบับแปลโดยเลือกใช้โครงสร้างที่แตกต่างกับโครงสร้างภาษาในต้นฉบับ กล่าวคือ นักแปลมีการเลือกใช้โครงสร้างภาษาและเลือกใช้คำในภาษาฉบับแปลที่ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ภาษาฉบับแปลเป็นธรรมชาติ แต่ยังสามารถถ่ายทอดความหมายเหมือนกับต้นฉบับได้

ส่วนแนวทางการแปลที่ 2 คือ การแปลที่มีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับให้เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล ประกอบไปด้วยกลวิธีการแปล 3 กลวิธี ดังนี้

1) การแปลสื่อความ (Communicative Translation) คือ การแปลที่พยายามถ่ายทอดความหมายเชิงบริบทจากภาษาต้นฉบับ ลงสู่โครงสร้างภาษาฉบับแปลที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจได้ ดังนั้น โครงสร้างภาษาในฉบับแปลอาจแตกต่างกับโครงสร้างภาษาในต้นฉบับ

2) การแปลแบบสำนวน (Idiomatic Translation) คือ การถ่ายทอดความหมายของคำหรือประโยคในภาษาต้นฉบับ ด้วยสำนวนในภาษาฉบับแปล

3) การแปลเสรี (Free Translation) คือ การแปลที่แตกต่างจากภาษาต้นฉบับมากที่สุด ทั้งในด้านโครงสร้างภาษาและความหมาย นักแปลมักเรียบเรียงความหมายสารต้นฉบับใหม่ด้วยโครงสร้างภาษาฉบับแปล

2. วิเคราะห์กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมกลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะตามกรอบแนวคิดการแปลคำสแลงและการปรับบทแปลระดับคำและระดับโครงสร้างของสัญญาวิ สายบัว (2525) การแปลสิ่งที่ไม่เป็นที่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาแปลตามกรอบแนวคิดของสุพรรณิ ปันมณี (2549) และกลวิธีการแปลเฉพาะของ Baker (1992) ได้ทั้งหมด 8 กลวิธี ได้แก่

1) การเทียบคู่คำสแลง (Slang for Slang) คือ การแปลโดยใช้คำสแลงภาษาฉบับแปลที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำสแลงภาษาต้นฉบับ

2) การเทียบคู่ความหมายอ้างอิง (Referential Meaning Equivalence) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยคำที่มีความหมายอ้างอิงในภาษาฉบับแปล

3) การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ (Using Phrases or Sentence) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับโดยการอธิบายความในภาษาฉบับแปล

4) การทับศัพท์ (Transliteration) คือ การแทนเสียงคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยตัวอักษรในภาษาฉบับแปล

5) การตัดความ (Omission) คือ การไม่แปลคำสแลงภาษาต้นฉบับ

6) การใช้คำที่มีความหมายกว้าง (Using General Words) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยคำสแลงในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายกว้างกว่า

7) การแทนที่ทางวัฒนธรรม (Cultural Substitute) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยคำสแลงในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายตรงหรือมีความหมายเดียวกัน

8) การใช้คำรื่นหู (Euphemism) คือ การแปลคำสแลงต้นฉบับที่มีความหมายหยาบคายด้วยคำที่มีความหมายสุภาพหรือคำที่มีความหมายเป็นกลางในภาษาฉบับแปล

3. ในกรณีที่มีการแปลโดยรวมไม่ตรงตามกรอบแนวคิดกลวิธีการแปลโดยรวมของ Newmark (1988) และการแปลเฉพาะส่วนไม่ตรงตามกรอบแนวคิดการแปลคำสแลงและกลวิธีการแปลเฉพาะของสัญญาวิ สายบัว (2525) สุพรรณิ ปันมณี (2549) และ Baker (1992) ผู้วิจัยจะนำเสนอกลวิธีการแปลคำสแลงใหม่ที่พบในงานวิจัยนี้

4. วิเคราะห์หาสถิติกลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมและกลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะที่นักแปลนิยมเลือกใช้ โดยแสดงผลเป็นคำร้อยละ

5. ส่งผลวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านตรวจสอบ พร้อมปรับแก้ตามคำแนะนำและนำเสนอผลการศึกษา

6. นำเสนอกลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมและเฉพาะที่นักแปลนิยมใช้โดยเรียงลำดับจากกลวิธีการแปลที่นิยมใช้มากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด พร้อมสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลคู่แปลคำสแลงจากบทบรรยายใต้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันประเภทเบาสมองจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ทั้ง 9 เรื่อง ในช่องทางออนไลน์ Netflix สามารถแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์โดยรวม และส่วนที่ 2 กลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์เฉพาะ

กลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายใต้ภาพยนตร์โดยรวม

ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำสแลงโดยใช้กรอบแนวคิดกลวิธีการแปลโดยรวมของ Newmark (1988) พบว่า นักแปลใช้กลวิธีการแปลโดยรวมตามจุดประสงค์ของนักแปลในการแก้ปัญหาการแปลคำสแลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ทั้งหมด 6 กลวิธี ความถี่ของกลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวม มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 ความถี่ของการใช้กลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวม

ที่	กลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมที่นักแปลใช้	คู่แปลคำสแลงที่พบ	
		จำนวน	ร้อยละ
1.	การแปลตรงตัว	247	74
2.	การแปลสื่อความ	46	14
3.	การแปลแบบถอดความ	22	7
4.	การไม่แปล	14	4
5.	การแปลเสริม	3	1
6.	การแปลแบบสำนวน	3	1
รวม		335	100

กลวิธีการแปลโดยรวมที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุดคือ การแปลตรงตัว คิดเป็นร้อยละ 74 ของกลวิธีการแปลทั้งหมด กลวิธีการแปลโดยรวมที่นิยมใช้โดยนักแปลรองลงมา ได้แก่ การแปลสื่อความ ร้อยละ 14 การแปลแบบถอดความ ร้อยละ 7 และการไม่แปล ร้อยละ 4 ตามลำดับ โดยกลวิธีการแปลโดยรวมที่พบน้อยที่สุดได้แก่ การแปลเสริม และการแปลแบบสำนวน โดยพบในความถี่ที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 1

กลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมดังตาราง 3 สามารถอธิบายรายละเอียดและยกตัวอย่างคู่แปลโดยการเรียงลำดับจากกลวิธีที่ใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุดไปจนถึงกลวิธีที่แตกต่างจากต้นฉบับมากที่สุด ได้แก่ การแปลตรงตัว การแปลแบบถอดความ การแปลสื่อความ การแปลแบบสำนวน การแปลเสรี และการไม่แปล ดังต่อไปนี้

1. การแปลตรงตัว (faithful translation) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับโดยใช้คำหรือสำนวนสแลงในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายตรงกัน ทั้งความหมายประจำรูปคำ โครงสร้างของคำหรือประโยคสแลง ความหมายตามบริบท และความหมายตามเจตนาของตัวละครในการใช้คำสแลง นักแปลนิยมใช้กลวิธีนี้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74 เนื่องจากสามารถถ่ายทอดความหมายของคำสแลงภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปลได้ดีที่สุด ไม่ขัดต่อธรรมชาติของโครงสร้างคำสแลงภาษาฉบับแปล และทำให้ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์เข้าใจความหมายของคำสแลงและเจตนาของตัวละครในการใช้คำสแลงนั้น ดังจะยกตัวอย่างการแปลคำสแลงคำว่า *dump* ในภาพยนตร์เรื่อง After (2019) ในคู่แปล (1)

(1) ต้นฉบับ: Us? What do you mean, us? If you want to dump Mr. High school then go ahead but don't do it on my account.

ฉบับแปล: เรารอ หมายความว่าไง เรา ถ้าเธออยากเทเด็ก ม.ปลายนั่นก็เชิญตามสบาย แต่อย่ามาทำเพราะฉัน (After, 2019)

2. การแปลแบบถอดความหมาย (Semantic Translation) คือการถ่ายทอดความหมายประจำรูปคำของคำสแลงภาษาต้นฉบับผ่านโครงสร้างของภาษาฉบับแปล นักแปลใช้กลวิธีนี้ร้อยละ 7 เมื่อไม่สามารถใช้โครงสร้างคำสแลงเดิมของภาษาต้นฉบับได้ เนื่องจากความแตกต่างของภาษาอังกฤษและภาษาไทยในด้านการประกอบคำดังตัวอย่างคู่แปล (2)

(2) ต้นฉบับ: All right, smarty pants.

ฉบับแปล: เอาล่ะ แม่คนฉลาด (#RealityHigh, 2017)

3. การแปลสื่อความ (Communicative Translation) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยคำอื่นในภาษาฉบับแปล โดยรักษาไว้เพียงความหมายสื่อสารในบริบท กล่าวคือ ความหมายประจำรูปคำของภาษาฉบับแปลแตกต่างจากภาษาต้นฉบับ แต่ยังคงสื่อสารเจตนาของการใช้คำสแลงภาษาต้นฉบับได้ นักแปลนิยมใช้กลวิธีการแปลสื่อความนี้ ร้อยละ 14 โดยมักใช้เมื่อไม่สามารถเทียบเคียงความหมายประจำรูปคำของคำสแลงภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลได้ ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (3)

(3) ต้นฉบับ: Come on, babe

ฉบับแปล: ไม่เอาหน้า เธอจ๋า (All The Bright Places, 2020)

4. การแปลแบบสำนวน (Idiomatic Translation) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยสำนวนในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ นักแปลไม่ได้แปลความหมายประจำรูปคำของคำสแลงภาษาต้นฉบับแต่รักษาไว้เพียงความหมายสื่อสารในบริบท กล่าวคือ ภาษาฉบับแปลยังสามารถถ่ายทอดเจตนาของการใช้คำสแลงของตัวละครไว้ได้ นักแปลนิยมใช้กลวิธีนี้น้อย ร้อยละ 1 เนื่องจากต้องใช้ความสามารถในการใช้ภาษาของนักแปล ในการเปลี่ยนคำสแลงให้เป็นสำนวนในภาษาฉบับแปล ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (4)

(4) ต้นฉบับ: Oh, sweet mercy!

ฉบับแปล: โอ้ งานดีที่สุดในโลก (The Kissing Booth, 2018)

5. การแปลเสรี (Free Translation) คือ การแปลคำสแลงต้นฉบับด้วยคำอื่นในภาษาฉบับแปล โดยสื่อสารเพียงเจตนาของการกล่าวคำสแลงในภาษาต้นฉบับ นักแปลมีการตีความความหมายคำสแลงในภาษาต้นฉบับ เพื่อเลือกใช้คำในฉบับแปลอย่างอิสระ โดยไม่รักษาความหมายประจำรูปคำของภาษาต้นฉบับ และมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของคำสแลงในภาษาฉบับแปล กลวิธีการแปลเสรีนี้เป็นกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้น้อยที่สุด ร้อยละ 1 ดังตัวอย่างคู่แปล (5)

(5) ต้นฉบับ: I don't mean to be a bitch, but cheer captain.

ฉบับแปล: ไม่ได้จะทำตัวน่าตบนะ แต่ฉันเป็นกัปตันเชียร์ (Senior Year, 2022)

6. การไม่แปล (Non-Translation) คือ การไม่แปลคำสแลงภาษาต้นฉบับเป็นภาษาฉบับแปล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำสแลงที่ไม่ได้มีความหมายสำคัญ แม้ไม่แปลก็ไม่ทำให้ความหมายของสารต้นฉบับขาดหายไป เช่น คำสแลงที่ใช้เรียกขาน คำสแลงที่ใช้ตอบรับ คำสแลงที่ใช้อุทาน และคำสแลงที่ใช้เน้นย้ำข้อความ งานวิจัยนี้พบการไม่แปล ร้อยละ 4 ดังตัวอย่างคู่แปล (6)

(6) ต้นฉบับ: Dude! What are you doing, man?

ฉบับแปล: นี่นายทำอะไรอยู่ (After, 2019)

กลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายได้ภาพยนตร์เฉพาะ

จากการวิเคราะห์การแปลคำสแลงเฉพาะตามกรอบแนวคิดการแปลคำสแลงและกลวิธีการแปลเฉพาะของ สัญฉวี สายบัว (2525) สุพรรณิ ปันมณี (2549) และ Baker (1992) พบกลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายได้ภาพยนตร์เฉพาะ 6 กลวิธี ความถี่ของการใช้กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4 ความถี่ของการใช้กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะ

ที่	กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะที่นักแปลใช้	คู่แปลคำสแลงที่พบ	
		จำนวน	ร้อยละ
1.	การเทียบคู่คำสแลง	190	57
2.	การเทียบคู่ความหมายอ้างอิง	63	19
3.	การใช้คำสแลงเพื่ออธิบายแบบลดความรุนแรง	53	16
4.	การตัดความ	14	4
5.	การใช้คำอื่น	14	4
6.	การทับศัพท์	1	0
รวม		335	100

กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะเรียงลำดับจากกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุด ถึงกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเทียบคู่คำสแลง (ร้อยละ 57) การเทียบคู่ความหมายอ้างอิง (ร้อยละ 19) การใช้คำสแลงเพื่ออธิบายแบบลดความรุนแรง (ร้อยละ 16) การตัดความ (ร้อยละ 4) การใช้คำอื่น (ร้อยละ 4) และ พบการทับศัพท์ 1 คู่แปล โดยกลวิธีการใช้คำสแลงเพื่ออธิบายแบบลดความรุนแรง เป็นกลวิธีที่พบในงานวิจัยนี้ซึ่งสอดคล้องกับกลวิธีการแปลคำที่ต้องห้ามที่รวบรวมโดยโชติกา เศรษฐัญญการ (2564)

1. การเทียบคู่คำสแลง (Slang for Slang) คือ การแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับ โดยการแทนที่ด้วยคำสแลงที่มีความหมายใกล้เคียงกันในภาษาฉบับแปล กลวิธีนี้นักแปลมีการพิจารณาบริบทการใช้คำสแลงต้นฉบับ ไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางสังคม รวมถึงสถานการณ์ที่คำสแลงนั้นถูกใช้ เพื่อเลือกใช้คำสแลงในภาษาฉบับแปลที่สื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างคู่แปล (7)

- (7) ต้นฉบับ: That.. that could be epic.
ฉบับแปล: มันอาจจะปังก็ได้ (Senior Year, 2022)

2. การเทียบคู่ความหมายอ้างอิง (Referential Meaning Equivalence) คือ การแปลคำสแลงต้นฉบับด้วยคำในภาษาฉบับแปลที่ไม่หลงเหลือโครงสร้างและบริยาการของคำสแลงต้นฉบับ งานวิจัยนี้พบลักษณะการใช้กลวิธีการใช้คำที่มีความหมายอ้างอิง ใน 2 กรณี ได้แก่ (1) เมื่อนักแปลไม่สามารถเทียบคู่คำสแลงภาษาต้นฉบับกับคำสแลงภาษาฉบับแปลได้ และ (2) เมื่อคำสแลงต้นฉบับเป็นคำสแลงที่เกิดจากการรวมคำและการตัดคำ ดังตัวอย่างคู่แปล (8) - (10)

- (8) ต้นฉบับ: Okay, ZoeWorld88 says she has a giant zit.
ฉบับแปล: โอเค โซอีเวิลด์แปดแปด บอกว่าเป็นสิวเม็ด
เบ้อเริ่ม (He's All That, 2021)
- (9) ต้นฉบับ: Mm... kinda looked like somethin'.
ฉบับแปล: แต่มันดูเหมือนจะเป็นเรื่องนะ (All The Bright Places, 2020)
- (10) ต้นฉบับ: What's going on? Why you guys acting sus?
ฉบับแปล: ทำไมทำตัวแปลก ๆ กันอะ (Senior Year, 2022)

3. การใช้คำสแลงเพื่อบริยาแบบลดความรุนแรง (Slang Reprimanding with Euphemism) คือ การแปลคำสแลงเพื่อบริยาในภาษาต้นฉบับด้วยคำสแลงเพื่อบริยาในภาษาฉบับแปล โดยมีระดับความหยาบคายน้อยกว่าคำสแลงต้นฉบับ หรือมีความหยาบคายระดับต่ำ แต่ยังคงเจตนาของการใช้คำสแลงเพื่อบริยาของต้นฉบับไว้ได้ ไม่ว่าจะเป็น การสบถ ต่อว่า ถูก เป็นต้น ดังตัวอย่างคู่แปล (11)

- (11) ต้นฉบับ: Drown that bitch.
ฉบับแปล: จมยัยนั้นซะ (#RealityHigh, 2017)

4. การตัดความ (Omission) คือ การไม่แปลคำสแลงต้นฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่พบเมื่อคำสแลงต้นฉบับเป็นคำที่มีความหมายซ้ำ คำที่นักแปลพิจารณาแล้วว่าผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์สามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องแปล หรือเมื่อนักแปลต้องการลดความไม่สุภาพของคำสแลงเพื่อบริยาในภาษาต้นฉบับ เช่น ตัวอย่างคู่แปล (12)

- (12) ต้นฉบับ: Seth! Dude, come on.
ฉบับแปล: เซธ ไร ไม่เอาหน้า (Senior Year, 2022)

5. การใช้คำรื่นหู (Euphemism) คือ การแปลคำสแลงต้นฉบับที่มีความหมายหยาบคายด้วยคำที่มีความหมายสุภาพหรือคำที่มีความหมายเป็นกลางในภาษาฉบับแปล โดยคำแปลอาจไม่สามารถเก็บเจตนาของการกล่าวคำสแลงของภาษาต้นฉบับไว้ได้ นักแปลนิยมใช้กลวิธีนี้เมื่อต้องแปลคำสแลงต้นฉบับที่มีความหมายทางเพศหรือใช้เพื่อการสบถ ต่อว่า ด่าทอ เป็นต้น ดังจะยกตัวอย่างการแปลคำสแลงคำว่า *sluts* ในภาพยนตร์เรื่อง Senior Year (2022) ในคู่แปล (13)

- (13) ต้นฉบับ: All right, sluts. Everybody, listen up. Listen to Martha.
ฉบับแปล: เอาละสาว ๆ ทุกคนฟังหน่อยนะ ฟังมาธาร์หน่อย (Senior Year, 2022)

6. การทับศัพท์ (Transliteration) คือ การแทนเสียงคำสแลงภาษาต้นฉบับด้วยตัวอักษรในภาษาฉบับแปลที่ตรงหรือใกล้เคียงกับเสียงของคำสแลงต้นฉบับ ตัวอย่างเช่นคู่แปล (14)

- (14) ต้นฉบับ: Nice landing, ace.
ฉบับแปล: จอดได้สวยงามมาก เอซ (The Kissing Booth, 2018)

สรุปและอภิปรายผล

กลวิธีการแปลคำสแลงโดยรวมที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุด คือ กลวิธีการแปลตรงตัว สะท้อนให้เห็นว่า นักแปลให้ความสำคัญกับภาษาต้นฉบับเป็นหลัก โดยถ่ายทอดโครงสร้างภาษาและความหมายของคำสแลง ภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปลให้ใกล้เคียงมากที่สุด กล่าวคือ คำสแลงภาษาฉบับแปลมีความหมายประจำรูปคำ โครงสร้างของคำหรือประโยค ความหมายตามบริบท และความหมายตามเจตนาของตัวละคร เหมือนหรือใกล้เคียง กับภาษาต้นฉบับ ทั้งนี้ การที่นักแปลนิยมใช้กลวิธีการแปลตรงตัวมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก คำสแลงภาษาต้นฉบับที่ พบในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นคำสแลงในระดับคำ รวมถึงเป็นคำสแลงทั่วไปที่พบเจอได้บ่อยในบทสนทนา ทำให้นัก แปลสามารถเทียบเคียงความหมายประจำรูปคำและความหมายสื่อสารในบริบท โดยการเลือกใช้คำสแลงในภาษา ฉบับแปลได้อย่างใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างและความหมายของ คำสแลง เนื่องจากตรงตามวัฒนธรรมและไม่ขัดต่อธรรมชาติภาษาฉบับแปล

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า หากนักแปลประสบปัญหาไม่สามารถถ่ายทอดโครงสร้างคำสแลง ภาษาต้นฉบับสู่โครงสร้างคำสแลงภาษาฉบับแปลได้ นักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบถอดความแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการปรับเปลี่ยนรูปคำในภาษาฉบับแปล แต่รักษาไว้ซึ่งความหมายประจำรูปคำและความหมายตามบริบทของ ภาษาต้นฉบับ การเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบถอดความ แสดงให้เห็นว่านักแปลยังคงให้ความสำคัญกับรักษา ภาษาต้นฉบับและสะท้อนความสามารถของนักแปลในการแก้ปัญหาการแปลอันเนื่องมาจากโครงสร้างภาษาที่ แตกต่างกันของภาษาต้นฉบับและฉบับแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า นักแปลยังเลือกใช้กลวิธีการแปลสื่อความในการแก้ปัญหาการแปล เมื่อ ไม่สามารถเทียบเคียงความหมายประจำรูปคำของคำสแลงภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลได้ โดยการเลือกใช้คำอื่น ในภาษาฉบับแปล แต่ยังคงไว้ซึ่งความหมายตามบริบท และยังสามารถถ่ายทอดเจตนาของการใช้คำสแลงของตัว ละครได้ กลวิธีการแปลสื่อความเป็นกลวิธีการแปลที่นิยมใช้โดยนักแปลเป็นอันดับที่สองรองจากกลวิธีการแปลตรง ตัว สะท้อนให้เห็นว่านักแปลให้ความสำคัญกับภาษาฉบับแปล โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษาฉบับแปลให้เป็น ธรรมชาติ และเข้าใจได้ดี ทั้งนี้ นักแปลมีการตีความความหมายตามบริบทของการใช้คำสแลงในภาษาต้นฉบับ ไม่ว่าจะ เป็นเพศหรืออายุของผู้กล่าวคำสแลง สถานการณ์ในการใช้คำสแลง อารมณ์ของผู้พูดขณะใช้คำสแลง ฯลฯ เพื่อ ถ่ายทอดเป็นคำสแลงในภาษาฉบับแปลได้อย่างถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์เข้าใจบริบทของการใช้ คำสแลงได้อย่างสิ้นไหล ไม่ขัดต่อธรรมชาติภาษาฉบับแปล ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของการแปลบทบรรยายได้ ภาพยนตร์ (โชติกา เศรษฐธัญญการ และอัญชลี วงศ์วัฒนา, 2565) ที่ต้องสามารถถ่ายทอดความหมายที่ถูกต้องจาก สารต้นฉบับ โดยสรรหาคำแปลที่เป็นธรรมชาติในโครงสร้างภาษาฉบับแปล พร้อมทั้งสื่ออารมณ์ของตัวละคร

ผลการวิจัยนี้พบการไม่แปลเป็นอันดับที่ 4 รองจากการแปลถอดความ แสดงให้เห็นว่านักแปลไม่ ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดคำสแลงภาษาต้นฉบับ ซึ่งอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่บนหน้าจอภาพยนตร์ ดังนั้น นักแปลจึงเลือกไม่แปลคำสแลงภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำสแลงที่ไม่ได้มีความหมาย สำคัญต่อสารต้นฉบับหรือเป็นคำที่มีความหมายซ้ำ แม้ไม่แปลคำดังกล่าว ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์ยังสามารถ ทำความเข้าใจภาษาฉบับแปล ร่วมกับท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงของตัวละคร เพื่อจับความหมายได้ ด้วยข้อจำกัด ด้านตัวอักษรในการแปลบทบรรยายได้ภาพยนตร์นี้ กลวิธีการไม่แปลจึงเป็นกลวิธีที่นิยมโดยนักแปลในการแปล บทบรรยายได้ภาพยนตร์

กลวิธีการแปลเสริมและกลวิธีการแปลแบบสำนวน พบในความถี่น้อยที่สุดในงานวิจัยนี้ อาจเนื่องมาจาก หากนักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลเสริมอาจทำให้บทแปลไม่สามารถสื่อสารเจตนาของการใช้คำสแลงของตัวละครได้ และอาจเนื่องมาจากผู้แปลไม่ประสบปัญหาเทียบเคียงคำสแลงภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้แปลจึงสามารถแปลคำสแลงภาษาต้นฉบับอย่างตรงตัวในภาษาฉบับแปลเพื่อสื่อความหมายประจำรูปคำและความหมายสื่อสารในบริบทได้

ทางด้านกลวิธีการแปลแบบสำนวนที่พบในงานวิจัยนี้ สะท้อนให้เห็นความสามารถทางการแปลของนักแปล ในการเทียบเคียงความหมายของคำสแลงภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปล ก่อนเลือกใช้สำนวนในภาษาฉบับแปล ที่สามารถสื่อสารความหมายตามบริบทต้นฉบับได้อย่างสิ้นไหล เป็นธรรมชาติและยอมรับได้ในภาษาฉบับแปล อย่างไรก็ตาม การพบกลวิธีการแปลแบบสำนวนในความถี่น้อย อาจตั้งข้อสังเกตได้จากคำสแลงภาษาต้นฉบับที่พบในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นคำสแลงในระดับคำ รวมถึงมีความหมายเฉพาะกลุ่ม และวัฒนธรรม จึงไม่สามารถเทียบเคียงกับสำนวนในภาษาฉบับแปลได้ ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยกลวิธีการแปลสำนวนจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของ ประทุมเพชร แซ่อ่อง และคณะ (2560) ร่มณยา ทิพย์มณฑียร (2560) และศิริลักษณ์ ทวีกิจรุ่งทวี (2547) ซึ่งสำนวนที่วิเคราะห์ในงานวิจัยดังกล่าวมีการรวบรวมคำสแลงบางคำไว้ด้วย เนื่องจากเป็นคำที่มีความหมายพิเศษ เฉพาะตัว และเป็นคำที่มีความหมายอื่นแฝงอยู่ งานวิจัยดังกล่าวพบการใช้กลวิธีการแปลแบบสำนวนในอันดับรองสุดท้ายและอันดับสุดท้าย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความต่างกันอยู่มากในเชิงไวยากรณ์และการใช้ความหมายเปรียบเทียบ จึงเป็นเรื่องยากที่จะหาสำนวนที่เทียบเคียงกันได้ กลวิธีการแปลแบบสำนวนจึงไม่เป็นที่นิยมโดยนักแปล

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุดคือ การเทียบคู่คำสแลง แสดงให้เห็นว่านักแปลให้ความสำคัญต่อการถ่ายทอดเจตนาของการใช้คำสแลงในภาษาต้นฉบับสู่โครงสร้างคำสแลงภาษาฉบับแปลให้มีความเป็นธรรมชาติ เช่นเดียวกับการเลือกใช้กลวิธีการแปลตรงตัวในกลวิธีการแปลโดยรวมดังที่กล่าวมา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวทางการแปลภาษาสแลงรวบรวมโดย สัญฉวี สายบัว (2525) ซึ่งได้ให้คำแนะนำในการแปลคำสแลงในกรณีที่คำสแลงในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลมีความหมายอ้างอิงเหมือนกัน นักแปลควรเปรียบเทียบความหมายเชิงบริบทของคำสแลงทั้งสองคำ ไม่ว่าจะเป็น วัยหรือสถานะทางสังคมของผู้ใช้คำสแลง รวมถึงสถานการณ์ที่คำสแลงนั้นใช้

กลวิธีการแปลคำสแลงเฉพาะที่นักแปลนิยมใช้รองลงมา ได้แก่ กลวิธีการเทียบคู่ความหมายอ้างอิง ซึ่งเป็นกลวิธีที่ไม่รักษาเจตนาการใช้คำสแลงในภาษาต้นฉบับ โดยคำแปลมีได้อยู่ในโครงสร้างคำสแลงภาษาฉบับแปล อาจทำให้ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์ไม่ทราบว่าเป็นคำแปลคือคำสแลง การที่นักแปลเลือกใช้กลวิธีนี้สะท้อนให้เห็นว่านักแปลเลือกแปลเฉพาะความหมายประจำรูปคำของคำสแลงต้นฉบับ ไม่ได้ถ่ายทอดบริบทของการใช้คำสแลงร่วมด้วย เนื่องจาก คำสแลงในภาษาต้นฉบับบางคำมีความหมายจำเพาะอยู่ในวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับ ซึ่งนักแปลไม่สามารถหาคำสแลงเทียบเคียงในภาษาฉบับแปลได้ นักแปลจึงเลือกใช้คำที่มีความหมายอ้างอิงเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดการแปลภาษาสแลงของสัจฉวี สายบัว (2525) ซึ่งให้คำแนะนำการแปลคำสแลงไว้ว่า นักแปลส่วนใหญ่แก้ปัญหาการแปลคำสแลงในภาษาต้นฉบับที่ไม่มีคู่เทียบในภาษาฉบับแปลด้วยการใช้คำในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายอ้างอิงถึงสำนวนสแลงนั้นแทน

ในการแปลคำสแลงที่มีความหมายเรื่องเพศ และคำสแลงเพื่อบริภาษที่มีความหมายหยาบคายและรุนแรง นักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลายในการแก้ปัญหา เรียงลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้คำสแลงเพื่อบริภาษแบบลดความรุนแรง การตัดความ และการใช้คำอื่นหุ สะท้อนให้เห็นว่านักแปลให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์ ศีลธรรม รวมถึงกฎการเซนเซอร์คำต้องห้าม ผลการวิจัยนี้สอดคล้อง

กับงานวิจัยกลวิธีการแปลคำต้องห้ามของชนัญชิตา เภาวัลย์ (2564) และโชติกา เศรษฐธัญการ (2564) ซึ่งพบการใช้กลวิธีการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง การลบคำต้องห้าม และการแปลงเป็นคำอื่น ๆ เมื่อนักแปลต้องการสื่อสารคำต้องห้ามในภาษาต้นฉบับในระดับที่รับได้ไปยังผู้อ่านฉบับแปล

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลโดยรวมและกลวิธีการแปลเฉพาะจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในบทบรรยายได้ภาพยนตร์วัยรุ่นอเมริกันประเภทเบาส่มองในช่องทางออนไลน์ Netflix นั้น มีข้อสังเกตประการแรกว่า คำสแลงภาษาต้นฉบับคำเดียวกันในภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน อาจแปลโดยใช้กลวิธีการแปลโดยรวมและกลวิธีการแปลเฉพาะที่เหมือนกัน แต่ใช้คำในภาษาฉบับแปลที่แตกต่างกัน เช่น คำสแลงภาษาต้นฉบับคำว่า *cool* นักแปล แปลว่า *ดีرينสุด* ในหนึ่งบริบท และ *เท* ในอีกหนึ่งบริบท โดยทั้งสองคำเป็นการแปลตรงตัวในกลวิธีการแปลโดยรวม และการเทียบคู่คำสแลงในส่วนของกลวิธีการแปลเฉพาะ ข้อสังเกตประการที่สอง คือ แม้คำสแลงภาษาต้นฉบับในภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน มีความแตกต่างกันแต่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน นักแปลมักเลือกแปลโดยใช้คำเดียวกัน เช่น คำสแลงภาษาต้นฉบับคำว่า *bro dude man* และ *bud* นักแปลแปลทั้งคู่คำว่า *พวก* ซึ่งมีกลวิธีการแปลโดยรวมและกลวิธีการแปลเฉพาะเดียวกัน คือ การแปลตรงตัว และการเทียบคู่คำสแลงตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ คำสแลงภาษาต้นฉบับคำเดียวกันในภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน อาจแปลโดยใช้กลวิธีการแปลโดยรวมและกลวิธีการแปลเฉพาะแตกต่างกัน เช่น คำสแลงภาษาต้นฉบับคำว่า *bitch* นักแปล แปลว่า *แรด* ในหนึ่งบริบท ซึ่งเป็นการแปลแบบตรงตัวในกลวิธีการแปลโดยรวม และการเทียบคู่คำสแลงในกลวิธีการแปลเฉพาะ อย่างไรก็ตาม นักแปลแปลคำดังกล่าวว่า *ยัยนั้น* ในอีกหนึ่งบริบท ซึ่งเป็นการแปลสื่อความในกลวิธีการแปลโดยรวมและการใช้คำสแลงเพื่ออธิบายแบบลดความรุนแรงในกลวิธีการแปลเฉพาะ ข้อสังเกตทั้งสามประการนี้สะท้อนให้เห็นว่านักแปลมีการพิจารณาเจตนาของตัวละคร เพศ อายุ รวมถึง อารมณ์ของตัวละครในการใช้คำสแลงภาษาต้นฉบับร่วมด้วย ก่อนเลือกใช้คำในภาษาฉบับแปลให้เหมาะสมและใกล้เคียงกับบริบทการใช้คำสแลงภาษาต้นฉบับมากที่สุด เพื่อทำให้ผู้อ่านบทบรรยายได้ภาพยนตร์เข้าใจเจตนาของตัวละคร และเข้าใจความหมายของคำสแลงอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้แปลสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการแปลโดยรวมตามจุดประสงค์ของต้นฉบับ ความมุ่งหมายของการแปลและผู้แปลได้ เช่น ผู้แปลสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการแปลตรงตัว ในกรณีที่ผู้แปลต้องการถ่ายทอดความหมายประจำรูปคำและบริบทของการใช้คำสแลงภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปลให้ใกล้เคียงที่สุด หรือผู้แปลสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการแปลสื่อความในกรณีที่ผู้แปลมีจุดประสงค์สื่อสารเฉพาะบริบทของการใช้คำสแลงภาษาต้นฉบับ

ทางด้านกลวิธีการแปลเฉพาะ ผู้แปลสามารถประยุกต์ใช้กลวิธีการแปลเฉพาะตามปัญหาการแปลที่ผู้แปลพบเจอ เช่น ผู้แปลสามารถเลือกใช้กลวิธีการเทียบคู่คำสแลง ในกรณีที่ผู้แปลสามารถเทียบเคียงความหมายของคำสแลงภาษาต้นฉบับกับคำสแลงภาษาฉบับแปลได้ อย่างไรก็ตาม หากผู้แปลประสบปัญหาไม่สามารถเทียบเคียงความหมายคำสแลงภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลได้ ผู้แปลอาจเลือกใช้กลวิธีการเทียบคู่ความหมายอ้างอิง ทั้งนี้ ผู้แปลสามารถใช้กลวิธีการใช้คำสแลงเพื่ออธิบายแบบลดความรุนแรง เมื่อต้องการหลีกเลี่ยงความหมายหยาบคายของคำสแลงได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยอาจจำแนกบริบทและประเภทของคำสแลงจากกระบวนการสร้างคำสแลง เช่น คำสแลงที่เกิดจากการประกอบคำ คำสแลงที่เกิดจากกระบวนการสร้างสแลงจากลักษณะพิเศษ เป็นต้น อาจได้มาซึ่งข้อมูลกลวิธี

การแปลคำสแลงแต่ละประเภทที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลกลวิธีการแปลคำสแลงในบทบรรยายจากเนื้อหาประเภทอื่น เช่น ละครชุด (TV series) รายการเกมโชว์ (TV shows) เรียลลิตีโชว์ (reality TV shows) ฯลฯ เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลที่อาจมีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- จักริน จุลพรหม. (2564). คำสแลงที่ใช้เพื่อบริภาษในทวิตเตอร์. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 8(1), 58-71.
- ชนัญชิตา เถาว์ลัย. (2564). การศึกษาการแปลถ้อยคำต้องห้ามในบทบรรยายได้ภาพชุดการ์ตูนแอนิเมชันสำหรับผู้ใหญ่ เรื่อง Big Mouth จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. *วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม*, 10(1), 1-26.
- โชติกา เศรษฐธัญการ และอัญชลี วงศ์วัฒนา. (2565). กลวิธีการแปลบทบรรยายได้ภาพยนตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(3), 91-107.
- โชติกา เศรษฐธัญการ. (2564). กลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อผลิตบทบรรยายภาพยนตร์. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 4(2), 302-357.
- นริศรา ยศปัญญา, ประกายแก้ว แสนประสิทธิ์, รัศมี แซ่จาง, อุมารณย์ ยศเจริญ และคุณากร คงชนะ. (2566). การศึกษาความหมายและการใช้คำสแลงภาษาอังกฤษในเนื้อเพลงสากล. *วารสารอักษราพิบูล มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 4(1), 121-138.
- นันทวัฒน์ เนตรเจริญ และสุวัฒนา เลี่ยมประวิติ. (2557). การแปลถ้อยคำต้องห้ามที่ใช้เน้นความหมายในวรรณกรรมเรื่อง The Catcher in the Rye. *วารสาร Veridian E Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(3), 169-184.
- แนะแพลตฟอร์มไทย ใช้การตลาด “หางยาว” สู้กลับสตรีมมิ่งต่างชาติ. (17 กรกฎาคม 2565). *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/tech/2446520>
- ประทุมเพชร แซ่อ่อง และคณะ. (2560). สำนวนและความเปรียบ: กลวิธีการแปลที่ปรากฏในวรรณกรรมแปล เรื่อง “แฮร์รี่พ็อตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์”. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 14(2), 61-72.
- พันศักดิ์ อัครวงศ์เกษม. (2558). เรื่องเพศกับการเซนเซอร์: การแปลภาษาต้องห้ามในนวนิยาย เรื่อง Fifty Shades of Grey ของ E. L. James. *วารสารการแปลและการล่าม*, 3(2), 90-137.
- พุทธชาติ ลิ้มศิริเรืองไร. (2563). ความคิดเห็นของนักแปลฝึกหัดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแปลที่ดี. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 15(2), 1-14.
- รมัณยา ทิพย์มณฑียร. (2560). การแปลสำนวนภาษาอังกฤษจากซีรีส์แนววัยรุ่นเป็นภาษาไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2526). ว่าด้วยสแลง. *ภาษาและภาษาศาสตร์*, 1(1), 29-39.
- ศิริลักษณ์ ทวีกิจรุ่งทวี. (2547). การแปลสำนวนจากนวนิยายภาษาไทยของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นภาษาอังกฤษ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ส่องรายได้ Netflix ไทย 1 ปี ก้าวกระโดดโต 10 เท่า กำไรเพิ่ม +1,000%. (24 พฤษภาคม 2566). *พีพีทีวีออนไลน์*. สืบค้นจาก hd36.com/news/หุ้น-การลงทุน/197131
- สัณณวี สายบัว. (2525). *หลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุดาพร ลักษณีนานิน. (2525). *ภาษาศาสตร์กับครูสอนภาษา*. ศาสตร์แห่งภาษา, สุพรรณบุรี ปิ่นมณี. (2549). การแปล
ขั้นสูง (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baker, M. (1992). *In other words: A coursebook on translation*. London: Routledge.
- Flexner, S. B. (1975). *Preface and Introduction to the Appendix*. In Dictionary of American Slang.
New York: Thomas Y. Crowell.
- Gottlieb, H. (2005). *Screen translation, eight studies in subtitling, dubbing and voice-over*. University
of Copenhagen: Center for Translation Studies. 41-52.
- Hawkins, J. M., & Allen, R. (1991). *The Oxford Encyclopedic English Dictionary*. Oxford: Clarendon
Press.
- Munday, J. (2012). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Oxon: Routledge.
- Netflix (2023). *Timed Text Style Guide: Subtitle Templates*. Retrieved September 12, 2023 from
<https://partnerhelp.netflixstudios.com/hc/en-us/articles/219375728-Timed-Text-Style-Guide-Subtitle-Templates>
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. New York: Prentice Hall International.